

EHDOTUSVAIHEEN VASTINEET

PROJEKTIN NIMI	KAAVAN LAATIJA	PÄIVÄYS
PYHÄNSELÄN SUURTEOLLISUUSALUEEN ASEMAKAAVA	Johanna Lehto	4.6.2025

Asemakaavan ehdotusaineisto pidettiin yleisesti nähtävillä 13.3.-14.4.2025 mielipiteitä ja lausuntoja varten (AkL 62 § ja MRA 30 §.) Asemakaavan ehdotusaineistosta saatiin nähtävilläolon aikana 6 lausuntoa. Ohessa on koottuna kaavan ehdotusaineistosta saatu palaute sekä niihin laaditut vastineet.

Lausunnot

Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto / rakennettu kulttuuriympäristö: (26.3.2025)

Muhoksen kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa Pyhänselän suurteollisuusalueen asemakaavaehdotuksesta. Tämä lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä.

Pyhänselän kaavoitettava alue sijaitsee noin 8 kilometrin etäisyydellä Muhoksen taajamasta itään hyvien liikenneyhteyksien varrella. Alueelle laaditaan asemakaava suurteollisuuden sijoittamiseksi. Teollisuusalueen kaavoitus mahdollistaa myös vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan suurteollisuuden sijoittumisen alueelle.

Asemakaavoitettava alue sijaitsee Muhosjoen ja Oulujoen väliin rajautuvalla rakentamattomalla, metsäisellä selännealueella. Alueen läpi kulkee Oulusta Kontiomäelle johtava rautatie. Eteläreunalla alueen halki kulkee Oulujokivartta myötäilevä Kajaanintie. Asemakaavoitettavan alueen kohdalla Kajaanintien linjaus noudattaa pääosin vanhan, 1600-luvulta periytyvän Keisarintien linjausta. Alueen itä- ja länsiosassa on voimalinjat. Asutus ja viljelyksessä olevat peltoalueet keskittyvät jokivarsille tarkastelualueen ulkopuolelle. Oulujokivarressa Muhoksen taajaman ympärillä sijaitsevat laajat viljelysalueet kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen Oulujokilaakson kulttuurimaisemat.

Pohjois-Pohjanmaan museon mielestä on hyvä, että kaavaehdotuksessa on osoitettu puustoiset suojavaikuteet erityisesti Kajaanintielle kohdistuvien maisemavaikutusten vähentämiseksi, samoin Muhosjoen ja Oulujoen puoleisille reuna-alueille. Lisäksi Keisarintien arvot on huomioitu alueen suunnittelussa. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Kaavoittajan vastaus:

Merkitään tiedoksi.

Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto / arkeologia: (14.4.2025)

Muhoksen kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivalta Oulun museo- ja tiedekeskukselta lausuntoa asiakohdassa mainitusta asemakaavaehdotuksesta. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Kaava-alueen vuonna 2023 tehtyä asemakaava-alueen arkeologista inventointia on täydennetty suunnittelualueen laajentamisen vuoksi vuonna 2024, jolloin selvitettiin myös nyt nähtävillä olevaa asemakaava laajempaa aluetta suunnitellun yleiskaavan vuoksi. Molempien inventointien raportit ovat ehdotuksen liitteenä (*Muhos Teerikangas, arkeologinen inventointi, Heilu Oy, 6.11.2023 ja Muhos Teerikangas, kaava-alueen arkeologinen inventointi 2024, Heilu Oy*).

Oulun museo- ja tiedekeskus (Pohjois-Pohjanmaan museo) on lausunut kaavasta sen luonnosvaiheessa 26.5.2024. Lisäksi alueen kaavaratkaisua on käyty läpi viranomaisneuvottelussa 19.12.2024. Museon esittämät näkökohdat on otettu kaavassa hyvin huomioon. Alueen ainoa muinaismuistolain (295/1963) tarkoittama kiinteä muinaisjäänös on muistomerkillä merkitty historiallisen ajan mestauspaikka Teerikangas (mjtunnus 1000047374), jonka alueesta huomattava osa on tuhoutunut nykyistä tietä rakennettaessa. Kaavassa sm-kohdemerkinnällä merkitty kohde sijoittuu suojaviheralueelle (EV-1), jolle saa sijoittaa muistomerkkin ja sitä palvelevia rakenteita. Kult-osa-alue merkinnällä on osoitettu muu arkeologinen kulttuuriperintökohde, Keisarintie Mustalehto (1000049544), joka on osa Oulun ja Kajaanin linnoja 1600-luvulta lähtien yhdistänyttä historiallista kulkuväylää, Keisarintietä. Keisarintien linjaus on myös valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin (RKY) kuuluva kohde.

Alueen historiaa ja arkeologista kulttuuriperintöä on huomioitu myös kaavan nimistössä. Asemakaava-alueelle on Kajaanintien pohjoispuolelle osoitettu uusi Keisarintieksi nimetty tielinja, jonka itäosa noudattaa vanhaa Keisarintien linjausta ja siitä länteen oleva osuus mukailee Kajaanintien linjausta hieman tämän pohjoispuolella suojaviheralueen erottamana. Tällä osuudella vanha Keisarintien linjaus on Kajaanintien rakentamisen aikana tuhoutunut, joten sikäli uuden tien nimeäminen puoltaa paikkansa. Uuden Keisarintien länsipäästä pohjoiseen johtava uusi tielinjaus on nimetty Struventieksi, sillä sen suunta on kohti Repokankaalla sijaitsevaa Struven ketjun pistettä.

Arkeologiset selvitykset tuloksineen esitellään selostuksen kohdassa 2.1.3. Kaavan vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön käsitellään asianmukaisesti luvun 3.3.5 kohdassa Vaikutukset kulttuuriperintöön.

Kohteiden nimet ja muinaisjäänösrekisterin mukainen tunnus on mainittu niitä koskevien kaavamääräysten yhteydessä. Kohteiden tyyppi käy kyllä ilmi selostuksen tekstistä, mutta kaavan käyttäjän kannalta olisi suotavaa, että se mainittaisiin myös määräyksen yhteydessä. Tämän vuoksi museo suosittaa, että kyseessä olevien kohteiden kaavamääräysten yhteyteen lisättäisiin myös kohteen nimen yhteyteen myös kohteen tyyppi seuraavasti: Teerikangas (1000047374) Teilauspaikka ja Keisarintie Mustalehto (1000049544) Historiallinen tielinja.

Kaavoittajan vastaus:

Muinaisjäänösten määräykset täydennetään esitetysti.

Fingrid Oyj lausunto: (10.4.2025)

Kiitämme lausuntopyynnöstänne. Lausuimme aiemmin 1.12.2023 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja viranomaisneuvottelua varten sekä 26.8.2024 asemakaavan luonnoksesta.

Kiitämme, että asemakaavoitusta on edistetty hyvässä yhteistyössä Fingridin kanssa.

Fingrid on suunnitellut samanaikaisesti asemakaavoituksen kanssa Muhosperän sähköasemaa. Se sijoittuu asemakaavaehdotuksen energihuollon alueelle EN 2004.

Kaavaselostuksessa lukee asianmukaisesti, että ”kytkinlaitoksen / sähköaseman tai siihen liittyvien voimajohtojen tarkat sijainnit eivät ole vielä tiedossa, joten nämä on merkitty ohjeellisina”. Ohjeellisuus ei kuitenkaan ilmene kaavakartalta (alueen osat en ja sä), vaikka muutamien muiden merkintöjen osalta ohjeellisuuteen on otettu kantaa.

Esitämme, että sähköasemaa ja suunniteltuja voimajohtoalueita ei esitetä alueen osa -merkinnöillä EN-alueilla kuten kaavaehdotuksessa. Asemakaavan pitäisi olla mahdollisemman joustava sähköasemalle ja sen johtojärjestelyille, sillä suunnittelu on vielä käynnissä ja se tarkentuu aikanaan rakentamisvaiheessa. Toisaalta pitää huomioida mahdolliset tulevaisuuden voimajohdot. Toivomme asemakaavaan ratkaisua, joka mahdollistaa sen, että rakentamista ja rakenteita voi toteuttaa vapaasti EN-korttelialueella. Asemakaavassa voisi tuoda esille sen, että EN-alueille saa sijoittaa sähkönsiirron rakenteita.

Muhosperän sähköaseman suunnittelun osalta voitte olla suoraan yhteydessä Fingridin Patrik Lindholmiin (Erikosiasiantuntija Patrik Lindholm, Patrik.Lindholm@fingrid.fi, puh +358303955243).

Voimajohdot on osoitettu asemakaavaluonnoksessa laajana energihuollon alueena EN. Toimme edellisessä lausunnossamme esille, että läntisen voimajohtokäytävän itäpuoleinen Pyhänselkä-Vuolijoki (2004) voimajohtoalue vaikuttaa olevan muutaman metrin liian kapea, ainakin radan pohjoispuolisen pylvään kohdalla (myös asemakaavaehdotuksessa). Kaavanlaatija vastineessa kuitenkin lukee, että voimajohtoalueet on tarkistettu. Pdf-kartalta on kuitenkin haastava mitata, mutta voinette tarkistaa asian.

Kiitämme, että olette pyytäneet risteämälausunnot Fingridistä.

Hulevesirakenteille on osoitettu alueen osia voimajohtoalueilla (alueen osa, jolle saa sijoittaa hulevesien viivytysrakenteita). Hulevesirakenteiden suunnittelussa täytyy ottaa huomioon Fingridin risteämälausunto.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.

Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto, myös suunnitelmien tarkentuessa ja muuttuessa. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Kaavoitusasioiden yhteyshenkilönä Fingridissä toimii Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Pyydämme toimittamaan kaava-asioita koskevat lausuntopyynnot Fingridin kirjaamoon osoitteella kirjaamo@fingrid.fi.

Kaavoittajan vastaus:

Kaavamerkinnot en ja sä ovat ohjeellisia. Tämä käy ilmi merkinnän viivatyypistä, selkeytetään tämä vielä määräykseen. Selkeytetään asia lisäksi vielä kaavaselostukseen. Ohjeellisuuden vuoksi EN-1 -alueen (kortteli 2004) voi toteuttaa vapaasti. Korttelin kaavamerkintä on muutettu ELY:n lausunnon mukaisesti muotoon EN-1 selkeyttämään eroa voimalinjojen alueisiin.

Tarkastetaan vielä voimajohtojen alueen laajuus. Fingridiltä on saatu risteämälausunto, joka liitetään osaksi kaava-aineistoa (sovittu lausunnonantajan kanssa). Risteämälausunto huomioidaan hulevesirakenteiden tarkemmassa suunnittelussa, ja voimalinjojen alle sijoittuvat alueet, joille saa sijoittaa hulevesien viivytysrakenteita, merkitään määrävänä (ei ohjeellinen), koska alueet on varmistettu.

T/kem-raportissa on asianmukaisesti tunnistettu, että kaavamerkintä ei yksinään mahdollista suuronnettomuusvaarallisten laitosten sijoittumista, vaan sijoittumisen edellytyksenä ovat lisäksi erityisesti Tukesin lupa vaarallisten kemikaalien laajamittaiseen käsittelyyn ja varastointiin, sekä ympäristölupa. ELY-keskus korostaa, että kaavan toteutuksessa on huomioitava, että riippuen alueelle suunniteltavasta tai suunniteltavista laitoksista riippuen Tukesin lupakäsittelyssä saattaa tulla esiin sellaisia rakentamisen rajoituksia, joita ei kaavatyön yhteydessä ole tunnistettu. Laadittu T/kem-selvitys kuvaa yleispiirteisesti millaisilla reunaehdoilla alueelle voi sijoittua toimintoja, mutta

selvitys ei anna erityisesti tietoa kaava-alueelle suunniteltujen laitosten onnettomuusvaaraan liittyvistä vaikutuksista, vaan siinä kuvataan mahdollisia onnettomuusvaaran vaikutusmekanismeja yleisesti.

T/kem-raportissa on todettu, että alueella on kiinnitettävä huomiota hulevesien käsittelyyn, jotta mahdolliset kemikaalivuodot eivät pääse ympäröiville alueille ja viitasammakkoalueelle. Mahdollisen vuototilanteen riskejä ei ole tämän tarkemmin arvioitu viitasammakon elinympäristön kannalta, vaikka kaavamääräyksillä ohjataan johtamaan korttelissa 2002 tietyn alueen osan hulevedet luomerkinnällä osoitettuun viitasammakon elinympäristöön. Luonnonsuojelulain 78 §:n mukaan luontodirektiivin liitteen (a) lajin (viitasammakon) lisääntymis- ja levähtämispaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Hulevesien johtamista koskevasta suunnitelmasta tulee pyytää kaavamääräyksen mukaisesti luonnonsuojeluviranomaisen lausunto. ELY-keskus toteaa, että tässä yhteydessä tulee tarkastella myös mahdollista kemikaalivuototilannetta ja suunnitella hulevesien johtaminen siten, ettei tätä kautta muodostu riskiä viitasammakon lisääntymis- tai levähdyspaikan hävittämisestä tai heikentämisestä.

Rakentamisen vaiheistamisen vaikutus suuronnettomuusvaarallisten laitosten toteuttamismahdollisuuksiin tai toteuttamisen rajoituksiin on tunnistettu erillisessä T/kem-raportissa. Myös ELY-keskus korostaa, että mikäli kaavassa osoitetuille korttelialueille toteutetaan muuta työpaikkarakentamista ennen suuronnettomuusvaarallisen laitoksen rakentamista, voivat muodostuvat työpaikat tuottaa rajoituksia T/kem-rakentamiselle. Vastaavasti, jos T/kem-toiminta luvitetaan ennen KTY-korttelien toteuttamista, voi T/kem-toiminta rajoittaa KTY-korttelien rakentamista. T/kem-raportissa on esitetty rakentamisen vaiheistuksen osalta kaavamääräysehdotuksia, joita ei kuitenkaan ole tuotu kaavaehdotukseen. ELY-keskus kehottaa tarkastelemaan, olisiko kaavamääräyksiä tarpeen lisätä. ELY-keskus huomauttaa myös, että joissakin tapauksissa T/kem-rakentaminen saattaa jopa estää korttelien 2000 ja 2001 käytön toimitilarakentamiselle (KTY). Tällaisessa tapauksessa kaavaa voidaan joutua muuttamaan. Edelleen, koska T/kem-toiminta ei kaavaa laadittaessa ole tiedossa, on tähän haastavaa varautua kaavaa laadittaessa.

Niin ikään T/kem-toiminnan mahdollisuuksia sijoittua alueelle on arvioitu infrastruktuurin kannalta. Arvioinnin perusteella sekä rautatie, valtatie että voimajohtoverkot rajoittavat kukin osaltaan kemikaalien käsittelyä alueella muodostaen rajoitteita toiminnalle. Vaikutukset arvioidaan tarkemmin Tukesin luvituksen yhteydessä. Kuitenkin kaikessa kaavan toteutustyössä on huomioitava, että alueen rakentuessa tulee turvata edellytykset valtatie, rautatien ja voimajohtojen sekä sähköaseman käyttöön myös onnettomuustilanteessa.

Asemakaava-alue sijoittuu alueelle, joka on lainvoimaisessa yleiskaavassa osoitettu pääasiassa merkinnöillä M ja MU. Asemakaava ei näin ollen ole yleiskaavan mukainen. Alueidenkäyttölain 42 § 4. momentin mukaan ”jos yleiskaava on ilmeisen vanhentunut, asemakaava voidaan perustellusta syystä laatia tai muuttaa sisällöltään 1 momentissa säädetystä poiketen. Tällöin on kuitenkin huolehdittava siitä, että asemakaava sopeutuu yleiskaavan kokonaisuuteen ja otettava huomioon, mitä 39 §:ssä säädetään yleiskaavan sisältövaatimuksista.”

ELY-keskus toteaa, että yleiskaavan ilmeinen vanhentuneisuus on perusteltu kaavaselostuksessa varsin lyhyesti, eikä erillisessä yleiskaavallisessa tarkastelussa viitata voimassa olevan yleiskaavan vanhentuneisuuteen lainkaan. Erillisessä yleiskaavallisessa on kuitenkin tarkasteltu alueidenkäyttölain 39 §:n mukaisten yleiskaavan sisältövaatimusten toteutumista.

Yhdyskuntarakenteen osalta yleiskaavan sisältövaatimusten osalta on tunnistettu, että on perusteltua sijoittaa asemakaavaehdotuksen tyyppinen teollinen toiminta erilleen muusta taajamarakenteesta. ELY-keskus näkee asian samoin, mutta muistuttaa myös, että kääntöpuolena seuraa tarve järjestää alueen työmatkaliikenteelle toimivat ja turvalliset järjestelyt.

Luonnonolosuhteiden osalta yleiskaavallisessa tarkastelussa on todettu muun muassa, että ”asemakaavoitettavan alueen luontoarvot on huomioitu asemakaavaratkaisussa, ja ne pystytään säilyttämään”. ELY-keskus toteaa, että kohtaa olisi hyväksymiskäsittelyyn syytä täydentää arvioimalla maakuntakaavatyössä tunnistettuihin ekologiisiin verkostoihin, kuten kaavahankkeen 2. viranomaisneuvottelussa 19.12.2024 on ollut esillä. Kaava-alue sijoittuu kokonaisuudessaan ekologisen verkoston alueelle, ja noin 2 kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta sijoittuu maakuntaliiton selvityksessä todettu luonnon ydinalue.

Asemakaavassa on osoitettu rautatiealueen varteen T/kem-korttelialueille ohjeelliset alueen osat liikennepaikan (teollisuusraiteiden) rakentamiseksi. ELY-keskus huomauttaa, että myös teollisuusraiteiden tarkemmassa suunnittelussa saattaa edelleen ilmetä tarkempia selvitystarpeita, ja joissakin tapauksissa mahdollisesti asemakaavan muutostarpeita. Yleisellä tasolla teollisuusraiteiden toteuttamisen mahdollisuudet on kuitenkin tutkittu. Teollisuusraiteiden toteutuksessa on tarpeen huomioida erityisesti viitasammakon elinympäristöt, kuten jäljempänä luonnonsuojeluryhmän lausunto-osuudessa kuvataan. Lisäksi asemakaavassa on osoitettu ohjeellisella merkinnällä mahdollisuus toteuttaa teollisuusraiteiden yhteyteen radan yli menevän rakenteen, jolla tarkoitetaan asemakaavaselostuksen mukaan esimerkiksi kuljetinta teollisuustoimintojen materiaallisen siirtelyä varten. ELY-keskus katsoo, että tavoitetta on syytä tarkentaa asemakaavan määräykseen.

ELY-keskus katsoo, että kaavamerkintöjä voisi selkeyttää osoittamalla kortteli 2004 esimerkiksi merkinnällä EN-1, jolloin rakennusoikeudellinen EN-alue erottuisi selkeästi voimajohdoille varatusta EN-alueesta, jolle ei ole osoitettu rakennusoikeutta.

Kaavamääräyksissä on esitetty, että alueelle rakennettaessa tulee pyytää lausunto pelastusviranomaiselta sekä tarvittaessa Tukesilta. ELY-keskus kehoittaa muuttamaan määräykseen Tukesin sijaan ”kemikaaliturvallisuusviranomaiselta (Tukes)”.

Luonnonsuojeluryhmä

Kaavaselostuksen mukaan alueen ainoa erityinen huomioitava luontoarvo on vuonna 2023 ja 2024 havaitut viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat. Vaikutuksia viitasammakolle ei kaavaselostuksen mukaan odoteta aiheutuvan, mikäli kaavamääräykset toteutetaan ja viitasammakot ja niiden elinympäristöt huomioidaan hulevesijärjestelyissä. ELY-keskus huomauttaa, että vuonna 2024 todetut viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat, mukaan lukien rautatiealueelle sijoittuvat rajaukset, tulee esittää kaavakartalla luo-merkinnällä, jotta niitä otetaan huomioon kaavan toteutuksessa. Kaavaselostuksessa on asianmukaisesti tunnistettu, että kyseessä olevat esiintymät tulee huomioida jatkosuunnittelussa, mikäli kaavan mahdollistama liikennepaikka (teollisuusraiteet) toteutetaan.

Selostuksen mukaan Keisarintien katualue sijoittuu osittain luo-alueen etelänurkan päälle, jotta saadaan varattua EV-alue kadun ja valtatie 22 väliin. Niin ikään selostuksen mukaan kaavaehdotus ei kokonaisuutena arvioituna heikennä viitasammakon lisääntymis- ja levähdysaluetta. ELY-keskus katsoo, että tältä osin vaikutusten arvioinnista ei käy selvästi ilmi, minkälaisia ja minkä laajuisia vaikutuksia kohdistuisi viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikalle edellä mainitusta katulinjauksesta. ELY-keskus toteaa, että arviointia on tämän osalta täydennettävä. Täydennetty vaikutusarviointi tulee esittää ELY-keskukselle kirjallisesti tai työneuvottelussa ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä, jotta voidaan varmistua siitä, ovatko toimenpiteet toteutettavissa ilman luonnonsuojelulain 83 §:n mukaista poikkeamislupaa.

ELY-keskus muistuttaa, että luonnonsuojelulain 78 §:n mukaan luontodirektiivin liitteen (a) lajin (viitasammakon) lisääntymis- ja levähtämispaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Muussa tapauksessa on haettava luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeamislupa. Vaikutustenarvioinnit tulee tehdä huolellisesti ja ne tulee perustella ekologisesti, jotta epäilykset mahdollisesta lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämisestä voidaan poissulkea.

Kaavaselostuksen mukaan erillisestä (hulevesi-)suunnitelmasta tulee kaavamääräyksen mukaisesti pyytää luonnonsuojeluviranomaisen lausunto. Kaavakartalla hule-merkinnän määräys kuuluu: ”Alueen osa, jolta kertyvät hulevedet tulee ohjata viereiselle suojavihrealueelle siten, että EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajin (viitasammakko) lisääntymis- ja levähdyspaikkojen alueella säilytetään lajille sopivat elinolosuhteet ympäri vuoden. Alueelle tulee laatia hulevesisuunnitelma, josta pyydetään ympäristöviranomaisen lausunto” ELY-keskus kehottaa muuttamaan määräyksen lopun muotoon ”Alueelle tulee laatia hulevesisuunnitelma, josta tulee pyytää luonnonsuojeluviranomaisen lausunto.”

Kaavakartan hulevesiä koskeissa yleisissä kaavamääräyksissä taas lukee: ”Hulevesisuunnitelmasta tulee pyytää lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta”. ELY-keskus kehottaa muuttamaan määräyksen muotoon ”Hulevesisuunnitelmasta tulee pyytää lausunto luonnonsuojeluviranomaiselta, mikäli hulevesiä suunnitellaan johdettavan korttelien 2002 ja 2004 väliselle EV-alueelle, tai mikäli suunnitelman vaikutusalueelle muutoin sijoittuu viitasammakon elinympäristöä”.

ELY-keskus pitää tätä tärkeänä, koska nykyisen alustavan tiedon perusteella on vaikea arvioida hulevesijärjestelyn ja katurakentamisen vaikutukset viitasammakolle. Kaavamääräykseen olisi hyvä lisätä hulevesisuunnitelmassa huomioitaviin seikkoihin myös luontodirektiivin liitteen IV(a) lajin (viitasammakon) lisääntymis- ja levähdyspaikkojen huomioiminen.

Ympäristönsuojeluyksikkö ja vesistöyksikkö

Lausunnossaan kaavaluonnoksesta ELY-keskus totesi, että yhteisvaikutukset lähialueen vesistöihin tästä ja muista alueen kaavahankkeista on erittäin olennaista arvioida. ELY-keskus toteaa, että varsinaista yhteisvaikutusarviointia ei kaavaehdotusvaiheessa edelleenkään ollut tehty, mutta kaavaselostuksessa ja hulevesiselvityksessä oli kuitenkin kiinnitetty huomiota vesistövaikutuksiin, vesien viivyttämiseen sekä arvioitu valunnan muutoksia valuma-aluekohtaisesti kaavoitettavalla alueella. Kunkin valuma-alueen osalta oli esitetty arvioita vesien viivyttämisen tarpeesta.

Hulevesiselvityksessä oli tuotu esille, että rankkasateiden aikaiset virtaamapiikit tulevat rakentamisen myötä kasvamaan kaikilla osavaluma-alueilla, joilla tapahtuu rakentamista, ellei virtaamia viivytetä. Virtaamat kasvavat noin kolmin-nelinkertaisiksi nykytilanteeseen verrattuna. ELY-keskus toteaa, että kyseessä on suuri muutos luontaisiin/aiempiin virtaamiin.

ELY-keskus pitää hyvänä asiana, että kaavaehdotuksessa on osoitettu yleisille alueille paikkoja vesien viivytyksrakenteille. ELY-keskus huomauttaa, että näitä tulisi myös toteuttaa ennen muuta rakentamista, jotta vähennetään rakentamisen aikaista kiintoaineen kulkeutumista vesistöihin sekä ennaltaehkäistään jatkossa ilmastonmuutoksesta aiheutuvien rankkasateiden aiheuttamaa tulvimista sekä kuormitusta. ELY-keskus arvioi, että mikäli yleisille alueille toteutetaan esitetyt viivytyksrakenteet, on riittävää, että tonttikohtaiset viivytyksjärjestelmät mitoitetaan 1/5a rankkasateisiin, kuten on esitetty.

Liikennejärjestelmäyksikkö

Kaavaehdotuksessa on huomioitu hyvin Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen antama lausunto kaavaluonnoksesta. Yhteistyö kunnan kanssa kaavahankkeen aikana liikennejärjestelyiden suunnitteluun liittyen on ollut hyvää ja aktiivista. Kaava-alueeseen on otettu mukaan valtatie 22, jotta tulevaisuuden mahdollisia liikennejärjestelyjä varten tarvittavat aluevaraukset on voitu osoittaa kaavassa LT-aluemerkinnän sisällä. Kaavaselostuksen mukaan kaavaratkaisussa ja sen tilavarauksissa (EV-alueet) on huomioitu eritasoliittymän sekä rampin ja katuverkon kiertoliittymän toteutusmahdollisuus. Kaavan laatijan vastineen mukaan asemakaavassa on huomioitu myös aiemmin laadittu valtatie 22 koskeva ohituskaistasuunnitelma.

Kaavakartalta LT-alueelta puuttuu liittymänuoli Struventien katulinjauksen kohdalta.

LIITE

Hulevesien osalta Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole lisättävää suhteessa kaavaluonnoksesta annettuun lausuntoon.

Jatkotoimet

Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin kohdistuvien muutosten täydennetty vaikutusarviointi tulee esittää ELY-keskukselle kirjallisesti tai työneuvottelussa ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä.

Kaavoittajan vastaus:

T/kem-turvallisuustarkastelu tarkastetaan ja päivitetään pyydetysti. T/kem-raportin kaavamääräysehdotusten osalta ehdotuksessa esitetty on katsottu riittäväksi, koska toiminta vaatii jatkosuunnittelua ja erilaisia lupia sekä mahdollisesti mm. YVA-menettelyn.

Erillisessä yleiskaavallisessa tarkastelussa on kirjattu, miksi voimassa oleva yleiskaava on ilmeisen vanhentunut. Kirjaukset ovat ehkä hieman harhaanjohtavasti kappaleen 1. Suunnittelualue alla, lisätään kirjaukset myös kohtaan, jossa käsitellään lähtökohtia sekä muutoin voimassa olevaa yleiskaavaa. Lisäksi täydennetään tarkastelua maakunta-kaavatyössä tunnistettuihin ekologisiin verkostoihin, jotka on tunnistettu nykytilannetta kuvaavassa kappaleessa (3.2).

Radan ylittävän rakenteen osalta määräys on ohjeellinen. Kaavaselostuksessa on kuvattu tarkemmin määräystä, ja sen toteuttaminen vaatii jatkosuunnittelua, joten tarkempaa määrittelyä ei tehdä kaavatyön yhteydessä, vaan osoitetaan mahdollisuus.

Kaavamääräys EN-alueesta EN-1 -alueeksi muutetaan pyydetysti. Kytkinaseman toteuttaminen on mahdollista kaavaehdotuksen mukaisten määräysten myötä. Tukesia koskeva määräys tarkistetaan lausunnon mukaiseksi.

Kaavakartalle lisätään rautatiealueelle sijoittuvat viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikat. Lisäksi täydennetään katualueen merkintöjä siltä osin, kun katu kulkee viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikan yli. Merkinnöillä turvataan säilymistä mm. siltarakenteen toteuttamisvaateella. Vaikutusten arviointia täydennetään pyydetysti, minkä lisäksi asia huomioidaan yleismääräyksissä. Täydennyksistä pyydetään ELY-keskuksen hyväksyntä ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä. Muokataan myös hule-merkinnän määräystä sekä yleismääräystä pyydetysti.

Lisätään liittymänuoli kaavakartalle. Lisäksi selvennetään ohjeellisia merkintöjä niin, että kirjataan termi ”ohjeellinen” jokaiseen kohtaan.

Caruna Oy:n lausunto: (9.4.2025)

Muhoksen Pyhänselän suurteollisuusalueen asemakaava ei sijaitse Caruna Oy:n sähkönjakeluverkon vastuualueella eikä kaava-alueella sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa. Caruna Oy:llä ei ole lausuttavaa asemakaavaehdotuksesta.

Kaavoittajan vastaus:

Merkitään tiedoksi.

Oulun Seudun sähkön lausunto: (17.3.2025)

Kiitämme mahdollisuudesta esittää näkemyksemme asemakaavan toteuttamiseen.

Tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista esittää yksityiskohtaisia sähköverkon kaavamerkintöjä, sillä alueelle sijoittuvien sähkönkäyttäjien tehontarpeet eivät ole vielä tiedossa.

LIITE

Lähtökohtaisesti oletamme, että mahdollinen suurteollisuus liittyy suoraan Fingridin kantaverkkoon.

Alueen kehittämisessä on tärkeää huomioida sähköverkon riittävyys ja laajennustarpeet. Ennakoimme, että alueelle on tarpeen rakentaa 20 kV ja 0,4 kV verkkoa sekä sijoittaa tarvittavat muuntamot ja jakokaapit sähkönjakelun mahdollistamiseksi.

Asemakaavan jatkovalmistelussa on suositeltavaa varata riittävästi tilaa sähköverkon infrastruktuurille ja varautua alueen sähköntarpeen kasvuun.

Kaavoittajan vastaus:

Merkitään tiedoksi.